

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2298/2023
06.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Душан Живковић, адвокат из ..., против туженог „Футура плус“ а.д. Београд, са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Божур Лакетић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3526/2022 од 23.12.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3526/2022 од 23.12.2022. године, тако што се **ОДБИЈА** жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу П1 3239/2021 од 17.05.2022. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара, у року од 8 дана, од пијема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 3239/2021 од 17.05.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и поништено је решење туженог од 24.08.2016. године којим је тужиљи отказан уговор о раду број .. од 13.01.2016. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад на радно место које одговара њеној стручној спреми и способностима. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 186.750,00 динара.

Апелациони суд у Нишу, одлучујући о жалби туженог, донео је пресуду Гж1 3526/2022 од 23.12.2022. године којом је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље да се поништи решење туженог од 24.08.2016. године којим је тужиљи отказан уговор о раду број .. од 13.01.2016. године и обавезе тужени да тужиљу врати на рад на радно место које одговара њеној стручној спреми и споробностима, као и захтев тужиље за накнаду трошкова поступка. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 36.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. и 441 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиље основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код туженог била у радном односу на неодређено време на пословима продавца у Сектору продаје по Уговору о раду бр. .. од 14.1.2016. године. Решењем туженог од 24.8.2016. године, које је код туженог заведено под бројем .. дана 25.8.2016. године, на основу чл. 179. ст. 2, тач. 1, 2 и 5 и ст. 3 тач. 8 Закона о раду, чл. 66 ст. 2 тач. 1, 2, 5, 11 и 15 и ст. 3 тач. 13 истог члана Правилника о раду туженог, као и чл. 18 ст. 2 тач. 1,2, 5, 11 и 15 и ст. 3 тач. 13 Уговора о раду, отказан јој је уговор о раду због повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине. Из садржине образложења решења произлази да је тужиљи стављено на терет да је дана 22.7.2016. године напустила своје радно место у току рада, јер је на половини пешачког прелаза који се налази иза малопродајног објекта у коме је тада радила, опазила своје дете које два месеца пре тога није видела, а које се налазило у друштву са ББ - супругом њеног бившег мужа, са којом је тада имала физички и вербални сукоб.

Доношењу побијаног решења претходило је писано упозорење о постојању разлога за отказ од 29.7.2016. године, које је тужиљи достављено дана 11.8.2016.године, са истим отказним разлогом и на које се она писмено изјаснила.

У ранијем периоду (током 2014. и 2015. године) тужени је више пута доносио решење о новчаном кажњавању тужиље због учињене повреде радне обавезе, уз претходно достављање упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду.

Спорног дана 22.07.2016. године, док је тужила ређала сладолед у фрижидер поред трафике, што је њена обавеза из описа радног места, поред ње је пролазила ББ – супруга њеног бившег мужа, са дететом тужиље, које тужила није видела два месеца. Тужила је пришла и пољубила своје дете и том приликом није дошло до физичког напада или вербалног сукоба између тужиље и ББ, што је утврђено из сагласних изјава саслушаних сведока и тужиље у својству парничне странке. Тужила се том приликом није удаљила од трафике даље од места до ког долази када отвара фрижидер који се налази испред трафике. Међу странкама није била спорна чињеница да наведеном приликом тужила није закључала врата и шубер киоска.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је утврдио да тужила није учинила повреде радне обавезе које су јој оспореним решењем о отказу

уговора о раду стављене на терет. Из изведених доказа, исказа саслушаних сведока који су били присутни када се десио спорни догађај и исказа тужиле, произлази да је критичном приликом тужилца пришла и пољубила своје дете, при чему се није удаљила од фрижидера за сладолед који је поред трафике, није се вербално, ни физички сукобила са женом у пратњи детета, нити је напустила своје радно место, како је наведено у решењу о отказу уговора о раду. Првостепени суд је оценио неискреним и неуверљивим исказе сведока ВВ и ГГ који су сведочили о снимку видео камере, уз навођење да се на снимку види само унутрашњост киоска и део испред објекта, а не види се пешачки прелаз на коме се наводно одиграо спорни догађај.

Другостепени суд је прихватио чињенично утврђење првостепеног суда, али је нашао да је првостепени суд извео погрешан закључак о неоснованости тужбеног захтева, због чега је преиначио првостепену пресуду. Наиме, у члану 1 Уговора о раду тужиле, предвиђене су радне обавезе тужиле (опис послова) из Правилника о организацији и систематизацији, и то поред осталих и обавеза да при одласку у тоалет или при намештању новина на пулту, закључава и шубер и врата од киоска. Како је неспорно да тужилца спорног дана 25.07.2016. године није закључала врата и шубер киоска, а имајући у виду да је и у раније периоду више пута новчано кажњавана због повреда раде обавезе, према оцени другостепеног суда, испуњен је отказни разлог из члана 179 став 2 тачка 5. Закона о раду у вези члана 66. став 2. тачка 5. Правилника о раду, јер тужилца није извршила радну обавезу предвиђену описом послова из Уговора о раду.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је, преиначењем првостепене пресуде, погрешно применио материјално право, а тужилца основано на то у ревизији указује.

Одредбом члана 179. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...13/17) прописано је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако несавесно или немарно извршава радне обавезе (тачка 1.), ако злоупотреби положај или прекорачи овлашћења (тачка 2.) или учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом или уговором о раду (тачка 5.).

Из садржине наведене законске одредбе произлази да је кривица основ одговорности запосленог за повреду радне обавезе, при чему је терет доказивања постојања чињеница које формирају отказни разлог на страни послодавца. У конкретном случају, тужени није доказао да је тужилца извршила било коју од повреда радних обавеза због којих јој је код туженог престао радни однос, нити у чему се састоји кривица тужиле.

Наиме, током поступка није несумњиво утврђено да је тужилца спорног дана напустила киоск и исти оставила необезбеђеним и да се вербално и физички сукобила са ББ, будући да из чињеничног утврђења следи да је тужилца спорног дана, док је ређала сладолед у фрижидер поред трафике, пришла своме детету које је пролазило са ББ, при чему се није удаљила даље од места до ког долази када отвара фрижидер који се налази испред трафике, те, по оцени ревизијског суда, није било основа за доношење решења о отказу, јер тужени није доказао постојање отказних разлога наведених у решењу којим јој је отказан уговор о раду.

Код наведеног, правилно је првостепени суд поништио оспорено решење о отказу уговора о раду као незаконито.

Имајући у виду да је тужилји уговор о раду незаконито отказан, основан је њен захтев за реинтеграцију у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Из изнетих разлога Врховни суд је одлучио као у првом ставу изреке на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Тужилја је успела у поступку по ревизији, па јој на основу чланова 153. и 154. ЗПП припадају и опредељени трошкови овог поступка, који су јој досуђени у износу од 33.000,00 динара за састав ревизије од стране адвоката, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

На основу изнетог, применом члана 165. став 2. ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић